

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Professorin reilu urapolku

Yliopistoissa ja eräissä valtion tutkimuslaitoksissa on otettu käyttöön erilaisia professorin urapolkuja. Professoriliiton näkemyksen mukaan rekrytointeja tulee kohdistaa tasapainoisesti kaikille urapolun tasolle, myös full professor -tasolle.

Professorin tehtävät täytetään julkista hakumenettelyä käyttäen tai kutsumenettelyssä. Lainsäädäntö ja työ- ja virkaehtosopimukset eivät tunnista professorin urapolkua. Yliopistolakia tulee täydentää professuuriin johtavaa urapolkua koskevilla säännöksillä. Lisäksi professorin urapolun ja työlänsäädännön välinen ristiriita tulee ratkaista.

Jotta professorin urapolku olisi reilu, sen tulee täyttää alla olevat kriteerit:

1. Yliopistolla on käytössä julkinen, selkeä kuvaus rekrytointiprosessista ja etenemisestä professorin urapolulla.
2. Rekrytoitaessa arvioidaan kaikki hakijat. Mikäli asiantuntija-arviointimenettelyyn lähetetään vain parhaina pidetyt, niin sanotut kärkihakijat, tämä arviointi kohdistetaan ainakin kolmeen hakijaan.
3. Professorin urapolulle rekrytoidun työsopimukseen kirjataan kriteerit, joiden perusteella hänen menestymistään arvioidaan.
4. Professorin urapolulla olevia kohdellaan yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti.
5. Professorin urapolulla olevan työsopimusta voidaan muuttaa työsuhteen kestäessä vain yhteisestä sopimuksesta.
6. Professorin urapolulla olevalle annetaan riittävät tiedot siitä, miten hän voi työllään ja saavutuksillaan edistää etenemistään.
7. Professorin urapolulla olevalla on aito mahdollisuus hoitaa työtehtäviä, joiden perusteella hänen menestymistään arvioidaan.
8. Professorin urapolulla etenemistä tarkastellaan vuosittain esimerkiksi kehityskeskustelujen yhteydessä.
9. Professorin urapolulla olevan palkka vastaa työn vaativuutta ja henkilökohtaista suoriutumista ja se kehittyy urapolulla etenemisen myötä.
10. Arvioinnissa huomioidaan asianmukaisesti tieteellinen/taiteellinen toiminta, opetusansiot ja yhteiskunnallinen vuorovaikutus. Tieteellisen toiminnan arvioinnissa sovelletaan vastuullisen tutkijanarvioinnin menetelmiä, esimerkiksi DORA-julistusta (San Francisco Declaration on Research Assessment) ja vastuullisen tutkijanarvioinnin kansallista suositusta.
11. Työsopimukseen kirjattujen tavoitteiden saavuttaminen mahdollistaa etenemisen professorin urapolulla myös alkuperäistä suunnitelmaa nopeammin.
12. Professorin urapolulla olevan on mahdollista saada perustellusta syystä (esimerkiksi perhevapaat) pidennystä tarvittavien ansioiden hankkimiseen.
13. Professorin urapolulla olevan kelpoisuudesta ja ansioista pyydetään lausunto vähintään kahdelta riippumattomalta asiantuntijalta ennen professorin tehtävään valitsemista.
14. Professorin urapolulle rekrytoidulla on mahdollisuus saada työhönsä ohjausta ja tukea.
15. Mikäli professorin urapolulla oleva ei arvioinnissa täytä ennalta yhteisesti määriteltyjä kriteereitä, yliopisto huolehtii reilusta työuran jatkumisesta.

Tätä ohjeistusta noudatetaan soveltuvin osin myös valtion tutkimuslaitoksissa.
Hyväksytty Professoriliiton hallituksessa 10.12.2021.